

Sygn. akt III AUa 1046/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 stycznia 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia	SA Marcjanna Górską
Sędziowie:	SA Teresa Czekaj (spr.) SA Barbara Mazurkiewicz-Nowikowska
Protokolant: st. prot. sądowy Krzysztof Wiater	

po rozpoznaniu w dniu 16 stycznia 2013 r. w Lublinie

sprawy H. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w R.

o odsetki

na skutek apelacji wnioskodawcy H. S.

od wyroku Sądu Okręgowego w Radomiu

z dnia 13 września 2012 r. sygn. akt VI U 681/12

oddala apelację.

Sygn. akt III AUa 1046/12

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 22 marca 2012 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. odmówił H. S. wypłaty odsetek.

Odwołanie od powyższej decyzji wniósł H. S. domagając się ustalenia odpowiedzialności Zakładu Ubezpieczeń Społecznych za opóźnienie w ustaleniu prawa i wypłacie świadczenia emerytalnego.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. wniósł o oddalenie odwołania.

Wyrokiem z dnia 13 września 2012 r. Sąd Okręgowy w Radomiu oddalił odwołanie.

Swoje rozstrzygnięcie Sąd Okręgowy oparł na następujących podstawach faktycznych i prawnych.

H. S., ur. (...), w dniu 8 września 2011 r. złożył w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. wniosek o prawo do emerytury, przedkładając dokumenty. Pismem z dnia 2 listopada 2011 r. organ rentowy poinformował go o przesunięciu terminu wydania decyzji do czasu zakończenia postępowania wyjaśniającego w przedmiocie składek z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej. Decyzją z dnia 19 grudnia 2011 r. organ rentowy odmówił H. S. prawa do emerytury z uwagi na nieudowodnienie co najmniej 20 lat okresów składkowych i nieskładkowych. Do stażu pracy nie zaliczono okresów zatrudnienia: od 1 lipca 1975 r. do 1977 r., bowiem w świadectwie pracy brak jest informacji o zakończeniu zatrudnienia; od 1 października 1994 r. do grudnia 1997 r., gdyż składki za ten okres zostały umorzone; od 1 stycznia do 31 grudnia 1998 r., bowiem wtedy miała miejsce przerwa w ubezpieczeniu; od 1 stycznia 1999 r. do 15 czerwca 2000 r., z uwagi na niezgłoszenie do ubezpieczenia społecznego oraz okresy wskazane w decyzji, za które należności z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne zostały umorzone bądź nie zostały opłacone.

W dniu 28 grudnia 2011 r. wnioskodawca złożył oświadczenie na okoliczność zatrudnienia w Wojewódzkim (...) w K. od 1 września 1970 r. do 24 kwietnia 1977 r. wraz z zeznaniami świadków i legitymacją ubezpieczeniową. Pismem z dnia 4 stycznia 2012 r. H. S. zwrócił się o uznanie okresu zatrudnienia od listopada 1984 r. do października 1988 r. w Przedsiębiorstwie (...) L. T. i D. C..

Decyzją z dnia 16 stycznia 2012 r. organ rentowy przyznał wnioskodawcy prawo do emerytury od dnia 30 września 2011 r., tj. od osiągnięcia wieku emerytalnego.

Decyzją z dnia 22 marca 2012 r. organ rentowy odmówił przyznania i wypłaty odsetek za zwłokę w ustaleniu prawa i wypłacie emerytury podnosząc, że ostatnia okoliczność niezbędna do wydania decyzji została wyjaśniona na podstawie zeznań świadków złożonych w dniu 28 grudnia 2011 r., zaś decyzję wydano w dniu 16 stycznia 2012 r., zatem zachowany został trzydziestodniowy, ustawowy termin. Ustawa o Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. nr 153, poz. 1227 ze zm.) określa bowiem, że organ rentowy wydaje decyzję w sprawie prawa do świadczenia lub ustalenia jego wysokości po raz pierwszy w ciągu 30 dni od wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania tej decyzji. Natomiast zgodnie z art. 85 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009 r., Nr 205, poz. 1585 ze zm.) jeżeli Zakład Ubezpieczeń Społecznych - w terminach przewidzianych w przepisach określających zasady przyznawania i wypłacania świadczeń pieniężnych z ubezpieczeń społecznych lub świadczeń zleconych do wypłaty na mocy odrębnych przepisów albo umów międzynarodowych - nie ustalił prawa do świadczenia lub nie wypłacił tego świadczenia, jest obowiązany do wypłaty odsetek od tego świadczenia w wysokości odsetek ustawowych określonych przepisami prawa cywilnego. Nie dotyczy to przypadku, gdy opóźnienie w przyznaniu lub wypłaceniu świadczenia jest następstwem okoliczności, za które Zakład nie ponosi odpowiedzialności. Zatem odsetki ustawowe przysługują od organu rentowego w przypadku, gdy opóźnienie w wypłacie należności nastąpiło wskutek okoliczności, za które organ rentowy ponosi odpowiedzialność.

W ocenie Sądu Okręgowego z okoliczności niniejszej sprawy nie wynika, aby organ rentowy pozostawał w zwłoce z ustaleniem wnioskodawcy prawa do emerytury. Na podstawie dołączonych do wniosku emerytalnego dokumentów organ rentowy uznał, iż wnioskodawca udowodnił 19 lat i 6 miesięcy okresów składkowych i decyzją z dnia 19 grudnia 2011 r. i odmówił prawa do emerytury. Nie uznano zatrudnienia w Wojewódzkim (...) w K., gdyż w przedstawionym świadectwie pracy nie wskazano daty zakończenia zatrudnienia. Podnieść należy, że wnioskodawca nie przedstawił innych dowodów potwierdzających ten okres pracy. Wprawdzie w świadectwie pracy w Wojewódzkim Przedsiębiorstwie (...) w R. wskazano, że H. S. był zatrudniony w Wojewódzkim (...) w K. od 1 września 1970 r. do 24 kwietnia 1977 r., jednak świadectwo to dotyczy innego okresu pracy i nie zostało wystawione przez pracodawcę, tj. Wojewódzki (...) w K.. Ponieważ świadectwo pracy jest dokumentem prywatnym w rozumieniu art. 245 k.p.c., który stanowi dowód tego, że osoba, która go podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie, jak każdy dokument prywatny podlega ocenie. Zatem organ rentowy mógł zakwestionować wskazaną w nim datę końcową zatrudnienia wnioskodawcy w Wojewódzkim (...) w K.. Natomiast w dniu 28 grudnia 2011 r. wnioskodawca przedstawił zeznania świadków, którzy potwierdzili, że wnioskodawca był zatrudniony od 1 września 1974 r. do 24 kwietnia 1977 r. Na tej podstawie organ rentowy uwzględnił powyższy okres do stażu pracy wnioskodawcy.

Natomiast okoliczność zatrudnienia H. S. w Przedsiębiorstwie (...). L. T. i D. C. została ujawniona i potwierdzona poświadczeniem dopiero w dniu 4 stycznia 2012 r. Wnioskodawca nie wskazał tego okresu w kwestionariuszu dotyczącym okresów składkowych i nieskładkowych, nie złożył również w dacie składania wniosku o emeryturę żadnych dokumentów na okoliczność tego zatrudnienia. W związku z tym okres ten nie mógł wówczas podlegać ocenie organu rentowego. Zdaniem Sądu należało zatem uznać, że ostatnia istotna dla sprawy okoliczności została wyjaśniona w dniu 28 grudnia 2011 r., kiedy to na podstawie przedstawionych przez wnioskodawcę dowodów w postaci zeznań świadków zweryfikowano datę zatrudnienia w Wojewódzkim (...) w K.. Zaliczenie powyższego okresu spowodowało udowodnienie wymaganego stażu ubezpieczeniowego. Zatem organ rentowy w ustawowym terminie 30 dni, tj. 16 stycznia 2012 r. wydał zaskarżoną decyzję i nie ponosi odpowiedzialności za opóźnienie w ustaleniu prawa do świadczenia.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy oddalił odwołanie H. S., uznając je za niezasadne.

Apelację od powyższego wyroku wniósł ubezpieczony, domagając się uchylenia zaskarżonego orzeczenia.

Podniósł, że w dniu 8 września 2011 r. uzyskał od pracownika ZUS nieprawidłową informację, że jeżeli nie posiada dokumentacji poświadczającej okres pracy w latach 80-tych, nie powinien umieszczać powyższego okresu w tabeli okresów ubezpieczenia we wniosku o emeryturę. Z tych względów nie umieścił od razu w kwestionariuszu dotyczącym okresów składkowych i nieskładkowych. Nadto pracownica ZUS nie odebrała od niego legitymacji ubezpieczeniowej, a jedynie spisała z dokumentu legitymacji dane przydatne, jej zdaniem, w sprawie. Powyższe okoliczności miały wpływ na moment wydania decyzji w przedmiocie prawa do emerytury, odwołując go w czasie.

Ponadto skarżący zarzucił, że Sąd Okręgowy nie wypowiedział się w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku odnośnie okoliczności przesłania przez ZUS we wrześniu 2011 r. na niewłaściwy adres pisma w sprawie korekty drobnej pomyłki w zapisie w sprawozdaniach sprzed lat i w tym momencie „przerwał postępowanie” w sprawie przygotowania decyzji o przyznaniu prawa do emerytury.

Nadto zarzucił, że Sąd Okręgowy posługiwał się w uzasadnieniu wyroku nieprawidłową nazwą podmiotu zatrudniającego skarżącego w okresie od 1 września 1970 r. do 24 kwietnia 1977 r. („Wojewódzki (...) w K.” zamiast „Zarząd Główny Związku (...) w W.”).

Skarżący wskazał, że w dniu 8 września 2011 r. do wniosku o emeryturę dołączył następujące dokumenty: 1/ świadectwo pracy z Zarządu Głównego Związku (...) w W. z 3 maja 1977 r.; 2/ świadectwo pracy z Urzędu Wojewódzkiego w R. z 12 listopada 1979 r. oraz 3/ legitymację ubezpieczeniową z 12 marca 1968 r. Powyższe dokumenty, zdaniem skarżącego, zgodnie potwierdzają, że był on zatrudniony w okresie nieuznanym przez organ rentowy. Profesjonalnie przeanalizowane winny od razu skutkować doliczeniem okresu 21 miesięcy, 24 dni do uznanych wcześniej 19 lat i 6 miesięcy okresów składkowych i nieskładkowych. Wprawdzie w świadectwie pracy, wystawionym przez Zarząd Główny Socjalistycznej (...) Polskiej w W. w dniu 3 maja 1977 r., brak jest w dacie dnia i miesiąca zakończenia zatrudnienia, data jest poprawna, bowiem wskazany został rok zakończenia zatrudnienia, tj. 1977 r. W innym świadectwie pracy, wystawionym przez Urząd Wojewódzki w R., wskazano zaś konkretnie, że skarżący podlegał zatrudnieniu w Zarządzie Głównym Związku (...) w W. od 1 września 1970 r. do 24 kwietnia 1977 r. Natomiast w legitymacji ubezpieczeniowej znajdują się pieczętki i daty potwierdzające pracę w (...) w dniu 17 stycznia 1976 r. i 21 października 1976 r.

Skarżący podniósł, że w dniu złożenia wniosku miał udowodniony 20 -letni okres składkowy, jednakże organ rentowy uznał po czterech miesiącach, że udowodnił okres jedynie 19 lat i 4 miesięcy okresów składkowych. Zdaniem skarżącego gdyby w dniu 8 września 2011 r. uzyskał prawidłowe informacje odnośnie potrzebnej dokumentacji, prawo do emerytury zostałoby mu przyznane o wiele wcześniej.

W tym stanie rzeczy żądanie odsetek ustawowych za okres od października 2011 r. do stycznia 2012 r. było, zdaniem skarżącego, w pełni zasadne.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

apelacja jest niezasadna i podlega oddaleniu.

W niniejszej sprawie skarżący nie wykazał bowiem, że decyzja przyznająca mu prawo do emerytury została wydana po upływie okresu, o jakim mowa w art. 118 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Odnosząc się bezpośrednio do zarzutów apelacji stwierdzić w pierwszej kolejności należy, że skarżący nie wskazał w toku postępowania przed Sądami obu instancji, który konkretnie pracownik (pracownica) Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wprowadził go w błąd, tudzież nie zakwalifikował w sposób prawidłowy dostarczonych przez ubezpieczonego dokumentów. Zgodnie z art. 232 k.p.c. strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Sąd Apelacyjny nie może w zastępstwie skarżącego czynić ustaleń odnośnie personaliów osoby, którą ubezpieczony obarcza odpowiedzialnością za błędy skutkujące, w jego ocenie, spóźnioną decyzją w przedmiocie prawa do świadczenia. W sytuacji, gdy nieznaną jest tożsamość pracownika organu rentowego, nie sposób zweryfikować twierdzeń skarżącego o błędnym pouczeniu, jakie uzyskał od tej osoby, czy faktu niedołączenia z jej winy legitymacji ubezpieczonego do jego akt emerytalnych.

W ocenie Sądu Apelacyjnego, biorąc pod uwagę zgromadzony materiał dowodowy w niniejszej sprawie, organ rentowy wydał decyzję bezwzględnie od wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Okoliczność, że organ rentowy przesłał na błędny adres skarżącego (czyli adres zameldowania, a nie korespondencji) pismo z 29 września 2011 r., nie miało realnego wpływu na datę wydania decyzji w przedmiocie emerytury, bowiem przedmiotowe pismo dotyczyło jedynie kwestii skorygowania deklaracji ubezpieczeniowej.

Odnosząc się do niezaliczenia przez organ rentowy okresu od 1 lipca 1975 r. do 1977 r., Sąd Apelacyjny podzielił stanowisko Sądu Okręgowego, iż organ rentowy nie dysponował początkowo wystarczającym materiałem dowodowym, aby okres ten zaliczyć już – według życzenia skarżącego – we wrześniu 2011 r.

W przedstawionym świadectwie pracy, wystawionym przez Zarząd Główny Związku (...) w W., nie wskazano bowiem daty zakończenia zatrudnienia. Według definicji pojęcia „data” (za Wydawnictwem Naukowym PWN) data to: „1/ numer dnia, miesiąc i rok określone dla każdej doby lub 2/ oznaczenie dnia, miesiąca i roku jakiegoś wydarzenia”. W sytuacji, gdy w przedmiotowym świadectwie pracy określono wyłącznie rok (1977), organ rentowy nie mógł w sposób dorozumiany określić daty zakończenia zatrudnienia u powyższego pracodawcy. Z kolei za niewystarczający dowód na okoliczność daty ustania zatrudnienia w Zarządzie Głównym (...) uznać należało świadectwo pracy wystawione przez Urząd Wojewódzki w R. z 12 listopada 1979 r., bowiem stwierdzało jedynie pośrednio o fakcie zatrudnienia u innego pracodawcy. Wpisy w legitymacji ubezpieczeniowej z 1976 r., na które powoływał się skarżący, stanowią jedynie dowód tego, że w powyższych datach skarżący uprawniony był do świadczeń zdrowotnych z tytułu podlegania ubezpieczeniu w związku z zatrudnieniem w Zarządzie Głównym (...). Nie można z powyższych wpisów wywieść daty końcowej zatrudnienia u powyższego pracodawcy. Dopiero w dniu 28 grudnia 2011 r. skarżący przedstawił w organie rentowym zeznania świadków na okoliczność daty rozpoczęcia i zakończenia zatrudnienia w Zarządzie Głównym (...). Powyższa okoliczność była ostatnią okolicznością niezbędną do wydania decyzji. Natomiast w dniu 4 stycznia 2012 r. skarżący przedłożył dokumentację związaną z zatrudnieniem w (...) Przedsiębiorstwie (...) – L. T. i D. C., nieznaną wcześniej organowi rentowemu. A zatem nieuzasadnione są twierdzenia skarżącego, że w dniu złożenia wniosku o emeryturę miał udowodniony 20 - letni okres składkowy i nieskładkowy, lecz organ na skutek własnych uchybień tego nie dostrzegł.

W tym stanie rzeczy nie zaistniała sytuacja, o której mowa w art. 85 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, gdyż organ rentowy wydał decyzję o przyznaniu prawa do emerytury w ustawowym terminie.

W świetle poczynionych ustaleń zaskarżony wyrok oddalający odwołanie jest prawidłowy i musi się ostać. Okoliczność, iż Sąd Okręgowy błędnie określił w uzasadnieniu wyroku nazwę jednego z pracodawców ubezpieczonego („

Wojewódzki (...) w K.” zamiast „Zarząd Główny Związku (...) w W.”), pozostaje bez wpływu na prawidłowość rozstrzygnięcia w sprawie.

Mając powyższe na względzie Sąd Apelacyjny orzekł, na podstawie art. 385 k.p.c., jak w sentencji.